

ФІЛОСОФІЯ, ПЕДАГОГІКА, ФІЛОЛОГІЯ

УДК 37.017

Людмила ГЛЄБОВА,
к.філол.н., доцент кафедри історії,
археології, інформаційної та архівної справи,
*Центральноукраїнський національний
технічний університет*

РЕКОМЕНДАЦІЇ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОBOB'ЯЗКОВО ВИКОРИСТОВУВАТИ НА ПРАКТИЦІ

Різні аспекти питання дотримання норм та вимог академічної доброчесності належать до пріоритетних в науці та освіті. Важливу, актуальну та необхідну інформацію з даної проблеми знаходимо у додатках до супровідного листа МОН України від 23.10.18 № 1/9-560 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». Рекомендації, надані для використання у роботі закладів вищої освіти України, «розроблені на основі вивчення успішного міжнародного досвіду підтримки принципів академічної доброчесності» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>).

У розширеному глосарії термінів та понять справедливо наголошено на тому, що академічна доброчесність – це, передовсім, «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

На особливу увагу заслуговує розгляд факторів, які спричинили наявну наразі в Україні кризу академічної доброчесності. Важко не погодитися із твердженням про необхідність перегляду нормативів «щодо кількості наукових праць науково-педагогічних працівників (безвідносно до якості цих праць), які встановлюють Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, та інші нормативні документи». Очевидно, що потребують подальшого виваженого доопрацювання і перегляду і норми часу, які відводяться на підготовку студентських робіт, тому погоджуємося, що «більш-менш обґрунтованими можна вважати норми не менше 3-5 год. на сторінку, залежно від виду роботи» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>).

Серед дискусійних та невизначених проблем – питання необхідності чи відсутності посилання на джерела «загальновідомих знань», правильного цитування перекладів та інші.

У документі знаходимо визначення поняття *самоплагіат*, проте у досить детальних коментарях до нього не знайшла відображення поширена проблема

текстових співпадінь, закономірно наявних у дисертаційних дослідженнях та раніше опублікованих наукових статтях з теми дисертації.

В цілому названі Рекомендації містять значний масив цікавої, пізнавальної та корисної інформації як для науково-педагогічних працівників, так і для здобувачів вищої освіти різних рівнів і можуть бути рекомендовані для поглибленого ознайомлення, вивчення та подальшого впровадження в освітній процес, на часі – більш поглиблене використання у роботі вимог даного документа.

Що стосується нашого закладу вищої освіти, то політика академічної доброчесності здійснюється у розрізі даних Рекомендацій. Питання академічної доброчесності знайшли відображення у таких нормативно-правових документах Центральноукраїнського національного технічного університету:

- «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf);

- «Кодекс академічної доброчесності» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/dobro.pdf>);

- «Положення про дотримання академічної доброчесності НПП та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>);

- «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/polczao.pdf>);

- «Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи у Центральноукраїнському національному технічному університеті» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/PolojennyaAnti plagiat.pdf>);

- «Положення про Центр забезпечення якості освіти ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/quality_center.pdf).